

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ปัญหาอุปสรรคการสังคดี กรณีร้องขอความเป็นธรรมของพนักงานอัยการในเขตสำนักงานคดีอาญากรุงเทพใต้ มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบขั้นตอนรวมถึงเกณฑ์การพิจารณาการร้องขอความเป็นธรรมในชั้นพนักงานอัยการเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคในการสังคดีกรณีร้องขอความเป็นธรรม และเพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการสังคดีกรณีร้องขอความเป็นธรรม เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรตัวอย่างคือ พนักงานอัยการ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้รับแบบสอบถามตอบกลับ จำนวน 80 ชุด หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลได้เสร็จสิ้นแล้ว ได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของคำตอบ เปลี่ยนเป็นรหัสตัวเลขและนำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ในการคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาครอบคลุมประเด็นหลัก ๆ ดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานอัยการส่วนใหญ่ร้อยละ 48.8 มีอายุระหว่าง 30-40 ปี ร้อยละ 80.0 เป็นเพศชาย ร้อยละ 90.0 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและเนติบัณฑิตไทย ร้อยละ 61.3 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 51.3 ไม่มีบุตร ร้อยละ 43.8 รับราชการอัยการไม่ต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 32.5 ระดับชั้นสูงกว่าชั้น 3 ขึ้นไป ร้อยละ 32.5 มีตำแหน่งสูงกว่าอัยการประจำกรมขึ้นไป ร้อยละ 36.3 อัตราเงินเดือนระหว่าง 40,000-60,000 บาท ร้อยละ 62.5 เคยพิจารณาในคดีอาญาที่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม ร้อยละ 64.0 ได้พิจารณาคดีอาญา จำนวน 1-5 เรื่อง สำหรับความรู้ ความเข้าใจของพนักงานอัยการต่อรูปแบบขั้นตอน และเกณฑ์การพิจารณาการร้องขอความเป็นธรรมในชั้นพนักงานอัยการ พบว่า พนักงานอัยการไม่เคย ส่วนใหญ่ร้อยละ 73.3 มีความรู้ ความเข้าใจในระดับปานกลาง และพนักงานอัยการที่เคยมีประสบการณ์ ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.0 มีความรู้ ความเข้าใจในระดับสูง ส่วนปัญหา อุปสรรคการสังคดีกรณีการร้องขอความเป็นธรรม ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.0 มีปัญหา อุปสรรคระดับสูง เช่นการสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมทำให้คดีล่าช้า พนักงานสอบสวนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการสอบสวนเพิ่มเติมและการสังคดีร้องขอความเป็นธรรมที่ล่าช้า มีเหตุผลบางส่วนมาจากการขาดอัตรากำลังของพนักงานอัยการ ส่วนทักษะของพนักงานอัยการในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการสังคดีร้องขอความเป็นธรรมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39) เช่นทางแก้ที่พนักงานสอบสวนไม่ให้ความร่วมมือในการสอบสวนเพิ่มเติม พนักงานอัยการควรเรียกพยานมาซักถามด้วยตนเอง และหากพนักงานอัยการยังคงทำหน้าที่สังคดีร้องขอความเป็นธรรม ควรเพิ่มอัตรากำลังพนักงานอัยการให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา สำนักงานอัยการสูงสุด ควรกำหนดบทนิยามศัพท์ของ คำว่า การร้องขอความเป็นธรรมมีความหมายว่าอย่างไร มีขอบเขตความหมายเพียงใด ควรมีการ ประสานงานกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการเร่งรัด การสอบสวนเพิ่มเติมคดีที่มีการร้องขอ ความเป็นธรรม แล้วพนักงานอัยการสั่งให้พนักงานสอบสวนเพิ่มเติม ควรกำหนดระเบียบการที่ พนักงานอัยการสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมกรณีเรียกพยานมาซักถามที่สำนั กงานอัยการว่าพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน สามารถทำการซักถามด้วยตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องมี พนักงานสอบสวนหรือหัวหน้าพนักงานอัยการร่วมฟังการสอบสวน ทั้งนี้เป็นการลดขั้นตอนการ ทำงาน และเพื่อความรวดเร็วในการวินิจฉัยสั่งคดี ควรกำหนด หลักเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติ สำหรับพนักงานอัยการ ในการสั่งคดีกรณีผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม ควรเพิ่มอัตรากำลัง พนักงานอัยการในการปฏิบัติงานในหน้าที่การสั่งคดี ควรจัดให้มีการบริการ แก่ผู้ที่ร้องขอความ เป็นธรรม อย่างมีประสิทธิภาพ